

Kolokwium roczne dla aplikantów adwokackich 1 roku szkolenia z zakresu bloku przedmiotów prawa karnego – termin poprawkowy

wytyczne dla sprawdzających

W niniejszej sprawie – jako adw. Anna Trend – należy sporządzić apelację, odpowiadającą następującym warunkom:

1. Apelacja powinna zostać wniesiona w terminie 14 dni, liczonych od 22 listopada 2021 r.
2. Apelacja powinna zostać wniesiona do Sądu Okręgowego w Warszawie za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim, II Wydział Karny;
3. W *petitum* apelacji zdający powinien wskazać na umocowanie do wniesienia apelacji, poprzez odwołanie do upoważnienia do obrony, znajdującego się w aktach sprawy;
4. Zdający powinien określić zakres zaskarżenia jako „w całości”, skoro kwestionuje winę przypisaną oskarżonemu w pkt 1 sentencji wyroku. Zbędnym jest zaskarżanie orzeczenia co do pkt 2 wyroku, albowiem orzeczenie o kosztach wprost powiązane jest ze stwierdzeniem winy i w przypadku skuteczności apelacji, Sąd Odwoławczy z urzędu uchyli punkt 2 zaskarżonego wyroku.
5. Najistotniejszym, z perspektywy prawidłowego rozwiązania zadania, jest dostrzeżenie **wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., tj. braku skargi uprawnionego oskarżyciela.**

Z zadania egzaminacyjnego wynika, że oskarżyciel prywatny nie stawił się na posiedzenie pojednawcze w dniu 15 lutego 2021 r., mimo że – jak wynika z protokołu tego posiedzenia – był o jego terminie „zawiadomiony prawidłowo”. Co więcej, na kolejnym terminie rozprawy, w dniu 17 marca 2021 r., oskarżyciel prywatny oświadczył: „otrzymałem wezwanie na posiedzenie pojednawcze w dniu 15.02.2021 r. z pouczeniami, ale nie byłem obecny na tym posiedzeniu, gdyż chciałem skazania oskarżonego i nie widziałem sensu jednania się z nim w sądzie”.

Tymczasem, zgodnie z art. 491 § 1 k.p.k., niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego i jego pełnomocnika na posiedzenie pojednawcze bez

usprawiedliwienia uważa się za odstępianie od oskarżenia; w takim wypadku prowadzący posiedzenie postępowanie umarza.

W analizowanej sytuacji procesowej Sąd miał obowiązek uznać nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego na posiedzeniu pojednawczym, w myśl zasady przewidzianej w art. 491 § 1 k.p.k., za odstępianie od oskarżenia i w konsekwencji powinien umorzyć postępowanie karne wobec oskarżonego.

Natomiast wyrokowanie w opisywanym stanie faktycznym jest równoznaczne z orzekaniem wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela („*Brak skargi uprawnionego oskarżyciela zachodzi m.in. w wypadku odstąpienia oskarżyciela prywatnego od oskarżenia w warunkach przewidzianych w przepisie art. 491 § 1 k.p.k. (...)*” – vide: wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 2009 r., sygn. akt IV KK 289/08).

Zarzut powinien zostać sformułowany jako obraza art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 491 § 1 k.p.k., poprzez zaniechanie umorzenia postępowania w sytuacji, gdy zaistniały ku temu obligatoryjne przesłanki, albowiem oskarżyciel prywatny, prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia pojednawczego, bez usprawiedliwienia nie stawił się, co w konsekwencji doprowadziło do tego, że wydanie wyroku w niniejszej sprawie obarczone jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Mając na uwadze powyższy zarzut, wniosek apelacji powinien zostać sformułowany jako wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonego.

6. Dostrzeżenie bezwzględnej przyczyny odwoławczej zasadniczo czyni bezprzedmiotowymi pozostałe zarzuty z art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k., jakie mogłyby zostać sformułowane w związku z treścią zadania egzaminacyjnego, albowiem Sąd Odwoławczy – podzielając stanowisko apelującego jak w pkt 5 – uchyliłby zaskarżone rozstrzygnięcie i umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego.

Zważywszy jednak na warunki egzaminacyjne, które zapewne skłaniać będą zdających do formułowania dodatkowych zarzutów, jako bez wątplenia prawidłowy powinien zostać potraktowany zarzut obrazy art. 374 par. 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. (ew. połączony z art. 406 k.p.k.), polegający na uniemożliwieniu oskarżonemu zabrania głosu po zamknięciu przewodu sądowego, w sytuacji w której Sąd na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2021 r., wskazał że 10 września 2021 r. nie zamierza

kończyć sprawy i wyznaczył na ten cel dodatkowy termin 24 września 2021 r., a mimo powyższych wskazań Sąd zamknął przewód sądowy na rozprawie 10 września 2021 r. i nie udzielił głosu oskarżonemu, co w konsekwencji doprowadziło do pozbawienia oskarżonego prawa do obrony.